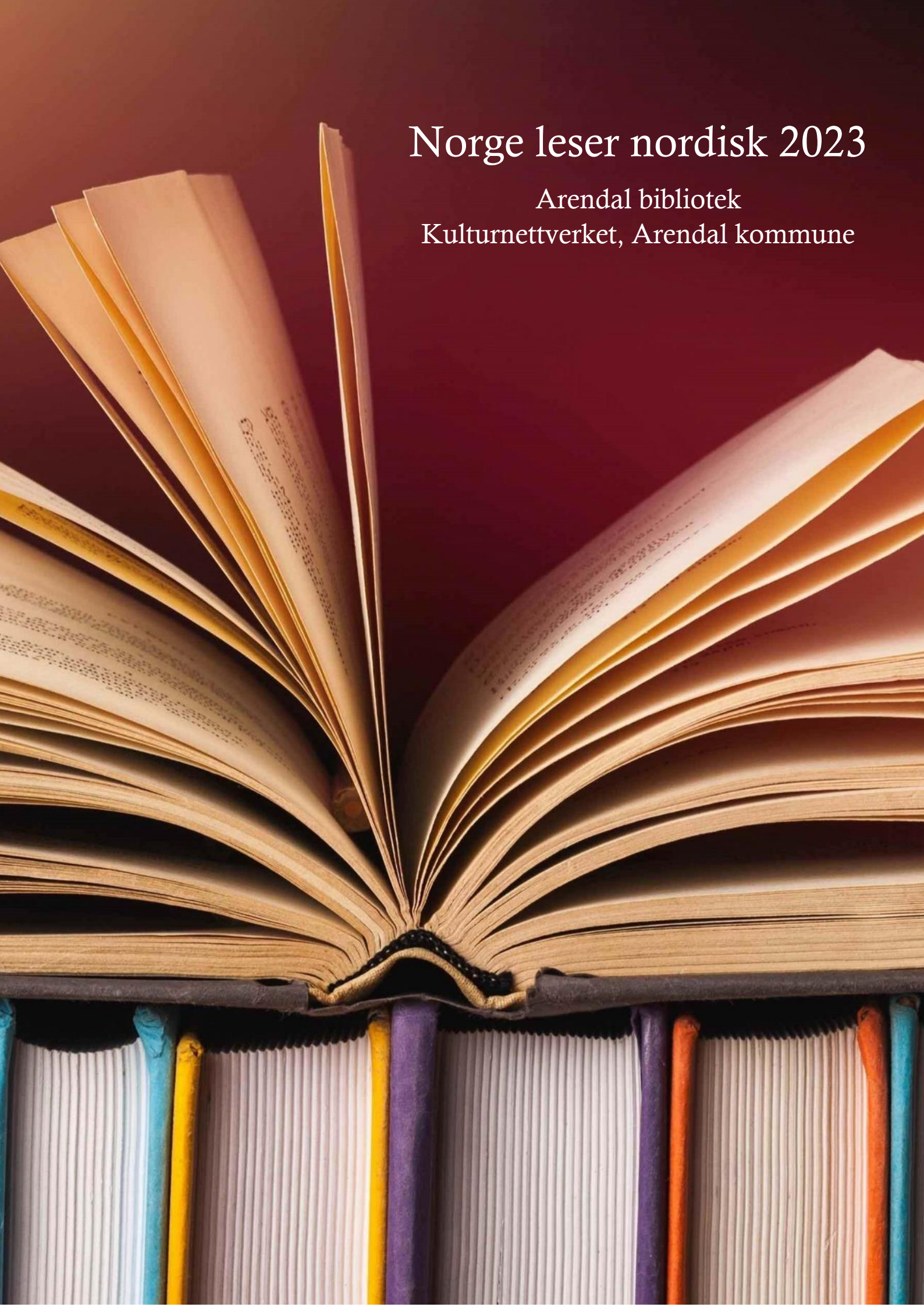

Norge leser nordisk 2023

Arendal bibliotek
Kulturnettverket, Arendal kommune

INNHOLDSFORTEGNELSE

Velkommen s. 3
Leseliste s. 4
Tips for nystartede lesesirkler s. 5

Omtale av forfattere og bøker:

Danmark: Thorkild Hansen: Det lykkelige Arabia s. 6
Rakel Haslund-Gjerrild: Adam i Paradis s. 7
Leonora Christina Skov: Den, der lever stille s. 8
Stine Pilgaard: Meter i sekundet s. 9
Jesper Wung-Sung: En anden gren s. 10

Island: Sigríður Hagalín Björnsdóttir: Den avstengte øya s. 11

Norge: Cecilie Enger: Det hvite kartet s. 12
Inghill Johansen: Dette er G s. 13
Iram Haq: Uelsket s. 14
Sunniva M. Roligheten: Når alt er av papir s. 15
Kjersti Anfinnsen: Øyeblikk for evigheten s. 16

Sverige: Johanna Frid: Nora eller Brenn Oslo, brenn s. 17
Sara Paborn: Tistelhonning s. 18
Johan Ehn: Hesteguttene s. 19
Elin Cullhed: Eufori s. 20

Finland: Miika Nousiainen: Ansiktsløft s. 21
Kjell Westö: Tritonus s. 22

Det samiske språkområdet: Ann-Helén Laestadius: Stjålet s. 23

Grønland: Nina von Staffeldt: Skibet fra Isfjorden s. 24

Latvia: Nora Ikstena: Morsmelk s. 25

Estland: Jüri Kolk: Kvinnedagen s. 26

Arendal og omegn: Ulla Svalheim: Til troende s. 27
Else Skranefjell: Ferdinands datter s. 28

Kilder s. 29

Velkommen til Norge leser nordisk 2023

Velkommen til 2023-utgaven av leseheftet *Norge leser nordisk* som er et samarbeid mellom Arendal bibliotek og kulturnettverket i Arendal kommune.

Høstmørke og kaldere vær er for mange synonymt med lesetid, og vi håper noen av titlene i årets lesehefte kan friste. Nå som pandemien er over, vil forhåpentligvis mange igjen delta i en lesesirkel, men heftet fungerer like bra for dere som liker å lese alene.

Det er mange ferske bokutgivelser på lista i år. Noen av de danske titlene er foreløpig ikke oversatt til norsk, men de er enkle å få tak i. Blant de danskspråklige titlene er også Grønlands bidrag til leselista. Den er skrevet av danske Nina von Staffeldt, men med hennes kjennskap til Grønland har vi likevel valgt å la hennes bok representere Grønland i år.

Latviske Nora Ikstenas roman er ekstra aktuell nå sett i lyset av krigen i Ukraina. Den handler om flere generasjoner kvinners liv under Sovjetregimet, og hvordan det påvirket ikke bare dagligliv og karrieremuligheter, men også infiltrerte tanker og sinn.

I 2023 er det 300 år siden Arendal fikk bystatus. Det markeres på ulike måter gjennom hele året, også gjennom litteraturen. Vi har derfor med et par titler med handling og tilknytning til Arendal og omegn. Mange kjente forfattere har en tilhørighet til Arendal. Vi har likevel valgt å presentere et par av dem som foreløpig ikke er fullt så kjente, men likevel har omfattende kjennskap til Arendals historie og miljø.

Omtalen av hver bok er hentet fra forlaget. Helt bakerst i heftet er det en oversikt over kilder, forfatteromtaler og bilder. Vi har utelatt lenker til bokanmeldelser i aviser og andre medier ettersom det nå er svært få som har fri tilgang til sine bokomtaler.

Arendal 23. september 2022

Christin Bjerke
Arendal kommune, kulturnettverket

LESELISTE

DANMARK

Thorkild Hansen: *Det lykkelige Arabia.* Flere utgaver, utgitt første gang i 1962
Rakel Haslund-Gjerrild: *Adam i Paradis.* Lindhart og Ringhof forlag 2021, dansk
Leonora Christina Skov: *Den, der lever stille*. Politikens forlag 2021, dansk
Stine Pilgaard: *Meter i sekundet.* Pelikanen forlag 2021, oversatt av Knut Johansen
Jesper Wung-Sung: *En anden gren.* Gyldendal forlag 2017, dansk

ISLAND

Sigríður Hagalín Björnsdóttir: *Den avstengte øya*. Cappelen Damm forlag 2019, oversatt av Tone Myklebost

NORGE

Cecilie Enger: *Det hvite kartet.* Gyldendal forlag 2021
Inghill Johansen: *Dette er G.* Oktober forlag 2021
Iram Haq: *Uelsket.* Cappelen Damm forlag 2021
Sunniva M. Roligheten*: Når alt er av papir.* Cappelen Damm forlag 2021
Kjersti Anfinnsen: *Øyeblikk for evigheten.* Kolon forlag 2022

SVERIGE

Johanna Frid: *Nora eller Brenn Oslo, brenn.* Aschehoug forlag 2019, oversatt av Nina Aspen
Sara Paborn: *Tistelhonning.* Gyldendal forlag 2021, oversatt av Bodil Engen
Johan Ehn: *Hesteguttene*. Mangschou forlag 2021, oversatt av Morten Hansen
Elin Cullhed: *Eufori.* Gyldendal forlag 2022, oversatt av Vibeke Saugestad

FINLAND

Miika Nousiainen: *Ansiktsløft.* Vigmostad Bjørke forlag 2021, oversatt av Mikael Holmberg
Kjell Westö: *Tritonus.* Pax forlag 2020, oversatt av Erik Krogstad

DET SAMISKE SPRÅKOMRÅDET

Ann-Helén Laestadius: *Stjålet.* Aschehoug forlag 2021, oversatt av Gøril Eldøen og Magne Tørring

GRØNLAND

Nina von Staffeldt: *Skibet fra Isfjorden.* Milik publishing 2018, dansk

LATVIA

Nora Ikstena: *Morsmelk.* Aschehoug forlag 2022, oversatt av Snorre Karkkonen Svensson

ESTLAND

Jüri Kolk: *Kvinnedagen.* Solum Bokvennen forlag 2021, oversatt av Øyvind Rangøy

ARENDAL

Ulla Svalheim: *Til troende.* Gyldendal forlag 2022
Else Skranefjell: *Ferdinands datter.* Publica forlag 2021

Starte lesesirkel?

1. Idéluftestadiet

Snakk med kolleger, venner, familie og bekjente. Er det noen som både vil lese mer og treffes litt oftere? Hva med å kombinere det med å starte en lesesirkel? Når du har avtalt med noen å treffes til et fast tidspunkt, blir det lettere å gjøre det.

2. Boklista

Lag en liste over bøker du vil lese. Be dine sirkelvenner gjøre det samme. Første gang dere samles kan dere lage en felles bokliste og finne møtedatoer. Noen bruker en lukket Facebook-gruppe og kommer fram til en bokliste der.

3. Skaffe bøkene

Bestill boka dere har valgt til neste samling på biblioteket. Hvis ikke biblioteket har nok eksemplarer kan de sikkert skaffe det ganske raskt.

4. Møtested

Mange foretrekker å møtes privat, men ofte vil det også være mulig å få bruke biblioteket hvis dere foretrekker et nøytralt møtested og vil slippe å støvsuge før alle kommer!

5. Samtalen

Mens du leser, markér med lapper i boka steder du tenker kan være interessante å diskutere. Det kan være passasjer du liker spesielt godt, avsnitt du ikke skjønner eller steder i historien som du synes var viktige for helhetsinntrykket. Generelle spørsmål som kan hjelpe dere å komme i gang, kan være:

- Hvilke tanker satt du igjen med etter endt lesning?
- Hva gjorde personene i fortellingen interessante/uinteressante?
- Hvordan var språket? Miljøskildringene? Dialog og tankereferat? (F.eks. originalt, poetisk, stemningsfullt, sanselig, realistisk, platt eller intenst.)
- Lærte du noe nytt?
- Hvilken effekt ga bokens fortellerstemme, perspektivvalg og oppbygning? (Skifte av perspektiv, historien starter med slutten, stadige frampek osv.)
- Prøv å få alle til å bidra til samtalen.

6. Gode råd

Dere trenger ikke en stram regi for hva dere skal snakke om. La alle fortelle kort om inntrykket av boka først og bruk gjerne det for å komme videre. Bruk bare forslagene over hvis dere står fast eller trenger litt inspirasjon. Husk at formålet med lesesirkelen er å få forlenget og beriket leseopplevelsen og oppleve gleden ved å dele den med andre, ikke å komme med en «riktig» tolkning eller få fortalt alt man tenkte på da man leste.

Tipsene over er fra Deichmanske bibliotek. I tillegg til eventuelt å finne egne titler håper vi selvsagt at mange velger titler fra dette heftet. Uansett ønsker vi alle gode leseopplevelser!

THORKILD HANSEN
født 1927 i Ordrup - død 1989

Hansen vokste opp i en forstad til København. I 1945 var han ferdig student, 18 år og eventyrlysten. Han satte kursen mot Paris hvor drømmen var å leve et bohemsk kunstnerliv, en avgjørelse som kom til å prege livet hans. Han ble i Paris i fem år, og fikk utrolig nok en mesén i en fransk baron som finansierte Hansens relativt sorgløse liv i byens intellektuelle miljø. Han jobbet samtidig som korrespondent for Ekstra Bladet og viste seg å være en talentfull skribent. Hans første bok fra 1947 handler om dikteren Jacob Paludan.

Hansen reiste mye som frilansjournalist og skrev flere reiseskildringer. Også dagbøkene hans er utgitt, men det er likevel romanene om nærmest glemte historiske hendelser han er mest kjent for. Han skrev om den danske vitenskapelige ekspedisjonen til Jemen i 1760-årene, og om Jens Munks forsøk på å finne veien gjennom Nordvest-passasjen på 1600-tallet. For trilogien om den dansk-norske slavehandelen fikk Hansen Nordisk råds litteraturpris i 1971. I Norge fikk *Prosessen mot Hamsun* fra 1978 stor oppmerksomhet.
Hansen døde av blodpropp på en båtreise i det karibiske hav.

DET LYKKELIGE ARABIA
utgitt 1962

Romanen markerte at det var 200 år siden den danske vitenskapelige ekspedisjonen til Arabia i årene 1761-1767. Ekspedisjonen var så godt som glemt før denne romanen satte den på kartet igjen.
Kong Frederik V bekostet ekspedisjonen. Den besto av en tjener og fem vitenskapsmenn som skulle samle så mye kunnskap som overhode mulig på reisen som gikk til en rekke steder i Midtøsten og helt til India. Reisen gikk skeis helt fra starten av. Deltagerne hadde problemer med å finne en god tone seg imellom, og de var til stadighet hjemsøkt av sykdommer og ulykker i form av feber, malaria, røvere, stormer og gjentatte jordskjelv. Bare Carsten Niebuhr klarer brasene og kommer etter seks år tilbake til København og har med seg en overveldende mengde innsamlet materiale. Men på de seks årene har tiden gått også i København, og tross alle strabasene han har gjennomgått, møtes han med likegyldighet.
I romanen nedtoner Thorkild Hansen det vitenskapelige arbeidet og legger i stedet vekt på de mange dramatiske begivenhetene og innbyrdes kiving under den lange reisen. Hansen har tatt seg noen friheter i forhold til kildematerialet, men romanen har likevel vært avgjørende for offentlighetens kjennskap til ekspedisjonen.

Tre av ekspedisjonsdeltakerne
Over: Carsten Niebuhr
Over til høyre: Peter Forsskål
Til høyre: Georg Baurenfeind

ADAM I PARADIS
utgitt 2021

70 år gammel og på højden af sin karriere maler den danske billedkunstner Kristian Zahrtmann Adam i Paradis. Et portræt af det første menneske, der emmer af begær og erotik. Året er 1913. Det Moderne Gennembrud har prædiket fremskridt og progressive tanker, men hvad angår seksualitet er rammerne smalle og konsekvenserne brutale: København har netop lagt scene til to store retsforfølgelser af homoseksuelle.
Og – midt i alt dette – fragter Zahrtmann palmer, eksotiske blomster og bananklaser fra drivhusene i Botanisk Have til sin mondæne villa på Frederiksberg for at omdanne sit atelier til en jungel. For at male sin vision af Paradiset. Hvad gemmer der sig bag dette billede?

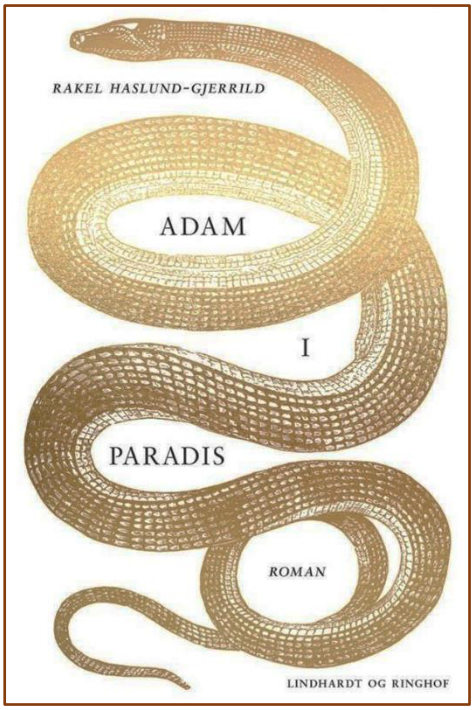

Rakel Haslund-Gjerrild har skrevet en roman, der med inspiration fra den historiske maler Kristian Zahrtmanns kunst og tid, beskriver et liv levet i kraftige komplementær-farver og paradokser. Det er en roman om intriger og krukkeri i århundrede-skiftets kulturelite, om store kunstneriske triumfer – og om kærlighed på trods.

«Den familiebaggrund har formodentlig givet mig en følsomhed og sympati for eksistenser, der lever på kant med det normale."
Rakel Haslund-Gjerrild om sine besteforeldre som var misjonærer og hun selv som vokste opp som syvende generasjon baptister.
Intervju med forfatterweb.dk i 2020

RAKEL HASLUND-GJERRILD
født 1988 i Roskilde

Rakel var den eldste av fire søsken. Familien flyttet til Nexø på Bornholm da hun var syv år gammel, og her vokste hun opp ved havet og forfatter Martin Andersen Nexøs hjem som nabo. Hun streifet ofte omkring alene til steder som Ravnedal, Gamleborg, Troldstuerne og Heksens Dør; steder som oser av mystikk og setter fantasien i sving. 20 år gammel flyttet hun til Yunnan-provinsen i Kina og ble oppslukt av å lære et språk fundamentalt anner-ledes enn germanske og latinske språk. Da hun returnerte til Danmark, var det også med en krise i bagasjen og hun begynte å skrive for å holde seg i mental balanse. Samtidig tok hun fatt på Kinastudier og litteraturvitenskap på universitetet.
Alt som barn ville hun bli forfatter, men først i 2015 debuterte hun med novellen *Vinterligger*. Hun begynte på skriveskole, og i 2016 kom novellesamlingen *Øer*, etterfulgt av romanen *Alle himlens fugle* i 2020. *Adam i Paradis* fra 2021 er nominert til Nordisk råds litteraturpris 2022.

LEONORA CHRISTINA SKOV
født 1976 i Helsinge

Da hun var syv år gammel visste Skov at hun skulle bli forfatter. Det holdt hun fast på gjennom hele skoletiden, først på en ganske streng misjonsskole og senere et mer frisinnet gymnas. Etter gymnaset ventet København og psykologistudier, selv om hun drømte om noe annet. Da hennes beste venninne døde, vraket Skov psykologi-studiet til fordel for litteraturvitenskap og fikk seg en kvinnelig kjæreste. Temaet i hennes mag.art.- avhandling var gotisk litteratur, ny feministisk litteraturteori og Frankenstein.
Skov debuterte som forfatter i 2003 med *Rygsvømmeren. Den der lever stille* er hennes sjette roman. Boken fikk bokhandlernes prestisjefylte pris *De Gyldne Laurbær* i 2019, og ble hennes gjennombruddsroman. Hun skriver sin egen historie om å vokse opp i ensomhet, frigjøre seg fra foreldre, hige etter deres kjærlighet og anerkjennelse og stå fram som lesbisk. Oppfølgeren *Hvis vi ikke taler om det* kom i 2021. Hun jobbet i mange år som litteraturkritiker og fast deltager i flere radioprogram.

DEN, DER LEVER STILLE
utgitt 2018

Da Leonoras mor dør, beslutter hun at skrive den faktiske historie om sig selv og sit liv. Om den ensomme Christina, der vokser op i et rødt parcelhus i Helsinge med en plan: Hvis bare hun opfører sig almindeligt, får topkarakterer og ikke gør sin mor ked af det eller sin far vred, kan det være, at de kan elske hende. Og om den unge litteraturstuderende, der på trods flytter til København for at genskabe sig selv som forfatteren Leonora og til sine forældres rædsel forelsker sig i en kvindelig præst. «Når du ligger i rendestenen, skal du nok komme hjem», siger hendes far, men så tager Leonoras raseri og livslyst endelig over. *Den, der lever stille* er en stærk fortælling om at miste det hele og finde sig selv, om at håbe på en forklaring og hige efter sin mors kærlighed langt ind i døden.

Min far havde en ledende stilling i Danmarks Radio, min mor var økonoma på halv tid, og de havde arrangeret sig som de fleste andre, jeg kendte: I et 70'er parcelhus omkranset af hæk, villaveje, flere parcelhuse og flere villaveje. Røde, gule, hvide og grå.
Jeg adskilte mig dels ved at være enebarn, dels ved aldrig rigtig at være til stede, fordi jeg hellere ville skrive historier, tegne og læse. Helst om de anderledes, de psykisk syge, de homoseksuelle og dem, der begik selvmord eller flygtede langt væk for aldrig siden at vende tilbage.

Leonora Christina Skov til litteratursiden.dk

METER I SEKUNDET
utgitt 2021

En ung kvinne flytter ut på landet, og spørsmålene tårner seg opp. Hvordan snakker man med kjøpmannen? Er det i det hele tatt mulig å slå sammen en barnevogn? Kan man stoppe all verdens dårskap gjennom lokalavisas brevkasse-spalte? Hva tenker egentlig urbefolkningen på i pausene mellom de korte setningene sine? Hvorfor er folkehøyskoleelevene så glade, og hva er det egentlig de vil i Velling?

Som nye tilskudd ved en folkehøyskole i Vestjylland trer hun og mannen inn i en verden av allsang, økolærere og sterk vilje til vern om lokalsamfunnet. Han som lærer på skolen, hun som vedheng.
Teoretisk sett vil hun gjerne omfavne fellesskapet og integreres i lokalsamfunnet, men kommer alltid skjevt inn i de sosiale sammenhengene, og klarer ikke helt å dekode den vestjyske samtaleformen, de korte setningene og lange pausene.
Folkehøyskolelivet, samtalekollapsen, foreldreskapet og et uendelig antall kjøretimer gir alt sammen stoff til hennes humoristiske, kloke og kontante svar som orakel i lokalavisens brevkasse. *Meter i sekundet* er en fortelling om å tre inn i et nytt og ukjent landskap og å overholde både den sosiale og trafikale vikeplikten.

Jeg går igennem verden med popcorn og cola,
det offentlige rum er min biograf.
Stine Pilgaard

STINE PILGAARD
født 1984 i Aarhus

Stine Pilgaard vokste opp i Vejlby-Risskov, en forstad til Aarhus. Hun er utdannet på Forfatter-skolen og har studert dansk og medievitenskap. I 2012 kom debut-romanen *Min mor sier* som ble oversatt til flere språk og nominert til DR's Romanpris. Også *Leilighetssanger* fra 2015 ble godt mottatt og fikk Bibliotekernes Forfatter-pris i 2016.
Pilgaard sier hun er fasinert av mennesker og måten vi snakker med og forbi hverandre. Disse til tider vittige observasjoner bruker hun i sine romaner.
I 2015 flyttet hun og familien fra København til Velling i Vestjylland, et sted med under 300 fastboende. Kjæresten hadde fått jobb på en høyskole, og hun begynte å skrive en bok med utgangspunkt i den nye hverdagen hvor hun kjente få, var høygravid og tok kjøretimer. Det siste gikk ikke så bra. Kjørelærerne sendte henne videre til nestemann ettersom de selv ga opp.
Hovedpersonen i *Meter i sekundet* opplever mye av det samme. Hun vil så gjerne bli kjent med folk at hun fullstendig overvelder de mer fåmælte vestjydene, og det tar tid å knekke de sosiale kodene. Det var lettere for samboeren å finne seg til rette som en del av høyskole-miljøet. Pilgaard begynte å gjeste-undervise ved skolen for å få innpass i miljøet der.
Hun fikk til sist førerkortet. I 2020 returnerte familien til København.

JESPER WUNG-SUNG
født 1971 i Marstal

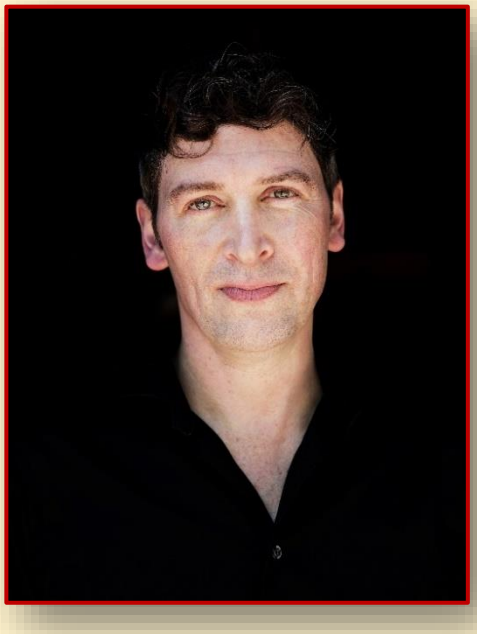

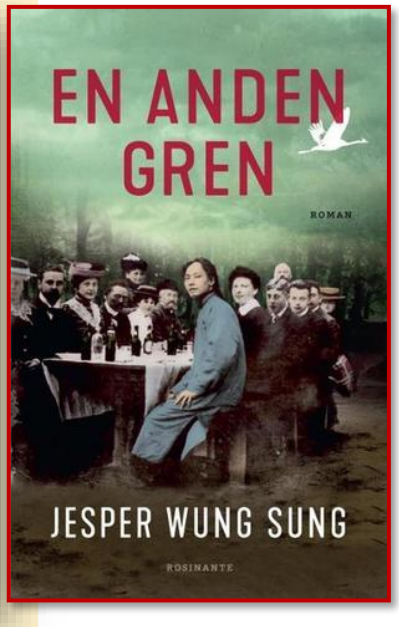

Jesper Wung-Sung vokste opp på den danske øya Ærø. Da han var ferdig på Svendborg gymnas i 1992, gikk turen til København og universitetsstudier. Det ble faktisk hele tre studier; engelsk, dansk og litteraturvitenskap, men han fullførte ingen av dem. I 1998 debuterte Wung-Sung med novellesamlingen *To ryk og en aflevering*, som han fikk Bogforums Debutantpris for samme år. I 2004 ble novellesamlingen underlag for en ungdomsfilm som ble vist på Berlin Filmfestival året etter. Siden debuten har Wung-Sung vært forfatter på heltid. Hans produksjon spenner over alt fra billedbøker og ungdomsromaner til dikt, noveller og romaner. I 2022 ble han valgt inn i Det danske Akademi som «virker for dansk språk og ånd, særlig innen litteraturen.» Wung-Sung bor i Svendborg på Fyn med kone og deres to barn.

EN ANDEN GREN
utgitt 2017

Jesper Wung-Sung skriver her for første gang om sine oldeforældre i romanform. *En anden gren* er en kærlighedshistorie, en fortælling om at brænde sine broer og følge et andet menneske, en anden vej.
I 1902 åbner Tivoli dørene for en eksotisk og spektakulær udstilling. Blandt parkens forlystelser kan man opleve ægte kinesere. De er kommet direkte fra Canton, Shanghai og Hong Kong. Man kan se dem arbejde, tilberede mad og underholde, og i programmet står der, at det er «aldeles forbausende og grænser til det utrolige, hvad en Kineser kan udholde af legemlige Pinsler». Blandt kineserne er San Wung-Sung. Blandt gæsterne Ingeborg Danielsen. San og Ingeborg vækker skandale. Kvinder, der omgås kinesere, er halvkvinder. Det kan Ingeborg læse i avisen, det får hun at vide af sine nærmeste. Men Ingeborg er Ingeborg, og det er på grænsen til det utrolige, hvad hun kan udholde for den mand, hun har forelsket sig i, ordløst og intenst.

Da Jesper Wung-Sung var barn, var historien at oldefaren kom fra en meget rik og fornem kinesisk familie. Det var meningen at han etter sin dannelsesreise til Europa skulle tilbake til Kina og overta foreldrenes silkefabrikk, men i København møtte han tilfeldig en dansk kvinne, som han forelskete sig i. Kvinnen var Jesper Wung-Sungs oldemor.
Det var historien som forklarte Jespers etternavn, og det var også den historien, som ble trykket på omslaget til debutboken fra 1998 - forlaget mente de ikke kunne utgi en bok uten å skrive litt om navnet hans.
Etter utgivelsen ble Wung-Sung kontaktet av en historiker. «Det lyder meget godt med den dannelsesrejse,» sa historikeren, «men jeg tror måske, sandheden ligger et andet sted.»

Artikkel i information.dk

DEN AVSTENGTE ØYA
utgitt 2020

Den avstengte øya er en velskreven og drivende roman med politisk brodd, tuftet på en smart idé som føles mer troverdig for hver side. En morgen våkner Islands befolkning til et moderne mareritt. Alle forbindelser til omverdenen er kuttet av. Internett fungerer bare innenlands. Ingen fly letter eller lander på flyplassene. Ingen skip kommer inn fra havet, og skipene som drar ut, kommer ikke tilbake. Statsministeren og presidenten er utenlands. Journalisten Hjaltí, konsertfiolinisten María og hennes tenåringsdatter Margret forsøker alle å navigere i den nye virkeligheten i Reykjavik. Men der det mangler brød, mangler det også lover. I kampen om ressurser som mat, arbeid og medisiner, balanserer det islandske samfunnet på en knivsegg. Utenfor byen, i en øde fjord, forsøker sauebonden Svangi å leve av den karrige jorda og sauene sine. Dagboken er hans eneste trøst for isolasjonen og frykten for de nye militsene som raider lands-bygda. Ledet av innenriksministeren Elin, forsøker regjeringen å gjøre sitt beste for å beholde kontrollen, også over sine politiske motstandere. Den populistiske drømmen om en kulturelt homogen nasjon, der islendinger lever i selvforsynt pakt med naturen, blir snart en uhyggelig realitet.

SIGRÍÐUR HAGALÍN BJÖRNSDÓTTIR
født 1974

Björnsdóttir studerte historie og spansk litteratur ved universitetene i Island og Salamanca i Spania. Senere flyttet hun til USA og studerte journalistikk ved Colombia University i New York.
Fra 1999 jobbet Björnsdóttir periodevis som journalist for islandsk rikskringkasting (RUV). Hun var blant annet reporter i København hvor hun bodde en tid før hun returnerte til Island med mann og to døtre. Nå er hun leder av RUV's nyhetsavdeling og er også selv journalist og nyhetsanker i fjernsynssendingene. Björnsdóttir debuterte som forfatter i 2016 med *Den avstengte øya* som ble den mest solgte boka på Island det året og nominert til Icelandic Women Literature Prize året etter.
I 2018 kom *Hið heilaga orð* (Det hellige ord) og i 2020 *Eldarnir* (Brannene).

CECILIE ENGER
født 1963 i Oslo

Cecilie Enger er født i Oslo, men flyttet etter hvert til Asker. Hun studerte norsk og historie, og i 1988 var hun ferdig på Journalisthøgskolen.
I 1994 begynte Enger som journalist i Dagens Næringsliv, og samme år debuterte hun som forfatter med *Nødvendigheten.* Siden den gang har det kommet en barnebok og flere romaner.

Flere av hennes romaner har et historisk tema. *Himmelstormeren* fra 2007 handler om Ellisif Wessel i arbeider-bevegelsen tidlig på 1900-tallet. *Kammerpiken* fra 2011 handler om en engelsk ungjente i dronning Mauds tjeneste. Hovedpersonene i *Det hvite kartet* er landets to første kvinnelige skipsredere, og føyer seg inn i Engers historiske forfatterskap.
Gjennombruddet kom med *Mors gaver* i 2013 som tar utgangspunkt i morens lister over julegaver familien har gitt og fått opp gjennom årene. Enger har mottatt en rekke priser for sine bøker og flere er oversatt til andre språk.

DET HVITE KARTET
utgitt 2021

De stakk seg ut som pionérer i sin samtid på slutten av 1800-tallet, men skjulte privatlivet sitt. Bertha Torgersen og Hanna Brummenæs er ukjente for de fleste, men historien om de to butikkpikene som traff hverandre i et hardt og maskulint gruvesamfunn på Karmøy, og – ikledd herrehatt og frakk – brøytet seg vei inn i mannsdominerte stillinger, er både fantastisk og vond. De to overskridende «mannedamene» holdt kjærligheten skjult for omverdenen, foretok en uvanlig klassereise, men opplevde også elendighet i kjølvannet av sine livsvalg.

Brummenæs og Torgersen foran villaen i Haugesund som de kjøpte i 1926.

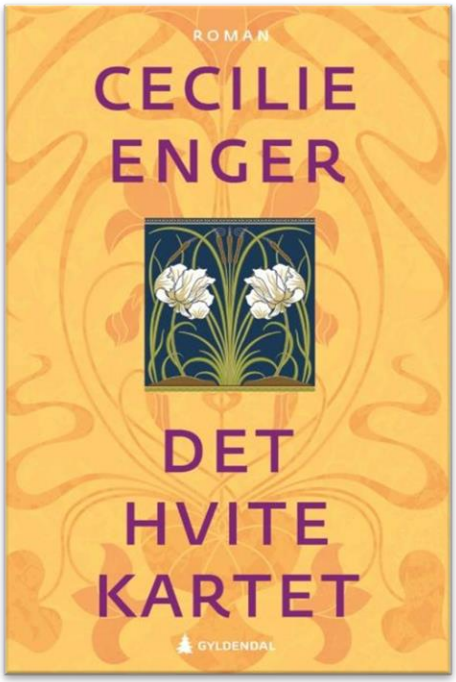

DETTE ER G
utgitt 2021

«Dette er tiden i G. Den renner. Den suger alt til seg så det forsvinner. Store hendelser og mindre store hendelser, et barn som lærer å gå, en kjele med kjøtt som settes til avkjøling på en trapp, en hund som kommer forbi og vipper lokket av. Alt dette fanger tiden opp i seg. Innimellom blir den for full av det. Innimellom må den slippe noe fra seg. Det er dette som er det rareste. At det noen ganger kommer en tynn stråle som ikke hører sammen med noe, rennende gjennom det hele og inn i det som er nå. Sa jeg at dette er en historie om å synke. Jeg sa det. Og om vann».

G er en dal som liksom flater ut på hver side. Nederst i G er en stor brun bygning hvor fyllikene pleide å bo, midt i og utover mot kantene ligger enkle eneboliger ment for arbeidere og funksjonærer, øverst er skogen med dammen.
Det var fars far som bygde huset denne fortellingen dreier rundt. Her vokste hovedpersonens far opp, her vokste hun opp selv. Huset har to etasjer. Oppe har det en gang bodd en predikant, men vekkelsen som i sin tid skylte over G, er for lengst glemt.
Faren forsvant for mange år siden.
Nå er moren også borte, og hovedpersonen vurderer å dele av tomta og selge unna. Hun oppsøker kommunen og en arkitekt, de tegner streker på et kart og måler opp tomtegrenser. Det ser ikke bra ut.
Dette er G er en roman om den kraften som trekker i alle ting. Det handler om å synke, men like mye om å flyte opp igjen og komme til syne i nye former. Med stor følsomhet og en særegen, lavmælt humor legger Inghill Johansen frem en eksistensiell kjernesak: den svimlende følelsen av at ingenting kan holdes fast.

INGHILL JOHANSEN
født 1958

Inghill Johansen er utdannet adjunkt. Hun bor i Drammen hvor hun underviser i norsk, historie og religion. Hennes litterære produksjon er ikke stor, men blir lagt merke til. I 1990 fikk hun sin første tekst på trykk i tidsskriftet Vinduet. Siden debuten med romanen *Hjertehvitt* i 1991 har hun kommet med fire prosasamlinger: *Suge*, *Klage*, *Forsvinne* og *Bungalow*. I 2021 kom *Dette er G* som er nominert til Nordisk råds litteraturpris 2022. Johansen mottok Tanums kvinne-stipend i 2002 og i 2016 fikk hun Doblougprisen som deles ut av Svenska Akademien. Tre år senere fikk hun Amalie Skram-prisen som årlig tildeles «en kvinnelig, skjønnlitterær forfatter som skriver i Amalie Skrams ånd».

IRAM HAQ
født 1976 i Oslo

Iram Haq vokste opp på Stovner i Oslo. Hennes foreldre var arbeidsinnvandrere fra Pakistan. Haq sier at foreldrenes ønske om å skjerme henne fra norsk kultur skyldtes at de ikke «hadde tid til å integrere seg, de måtte jobbe og sikre sine barns fremtid. Du skal ha overskudd og mot til å klare å integrere deg.»
14 år gammel tok faren henne med til Pakistan mot hennes vilje, og etterlot henne hos slektninger der. Det tok ett år før hun kom tilbake til Norge. Hun brøt med sin familie og bodde på ungdomshjem og i fosterhjem.
Haq har laget flere kortfilmer. Den første var *Trofast* og hun skrev manus, var skuespiller, regiassistent og kostyme-ansvarlig. Filmen var Norges bidrag til filmfestivalen i Venezia i 2004. Hun spilte hovedrollen som Jasmin i filmen *Import-eksport* og spilte i NRK's humorserie *Borettslaget*, i en av Varg Veum-filmene og i dramaserien *Berlinerpoplene.*
I 2013 debuterte hun som manusforfatter og spillefilmregissør med *Jeg er din.* Hennes andre spillefilm *Hva vil folk si* tar opp negativ sosial kontroll overfor unge, særlig jenter, og det forventningspresset foreldre opplever fra sitt eget miljø. Haq bruker egne erfaringer fra da hun selv ble bortført til Pakistan. Filmen fikk Amandaprisen både for beste regi og beste filmmanus. Etter 25 år fikk hun igjen kontakt med faren.

UELSKET
utgitt 2021

Uelsket av Iram Haq er drevet av intensitet og komikk, karakterer med overlevelses-instinkt og relasjoner der styrkeforholdet veksler.
Sofia er 39 år gammel, bor i Oslo, er ofte blakk og tilbringer mye tid på Tinder. Da Sofia får et stipend til å lage fotokunst, mistenker hun at juryen gir henne pengene fordi hun er brun og vil at hun skal ta bilder av brune mennesker.
Det er mange år siden Sofia har hatt kontakt med familien, men en dag ringer moren for å fortelle at faren er alvorlig syk. Kort etter kommer en gammel flamme på besøk til byen, og fyrer opp Sofias evige lengsel etter kjærlighet.

«Alle er fanget og alle er fangevoktere»
Iram Haq

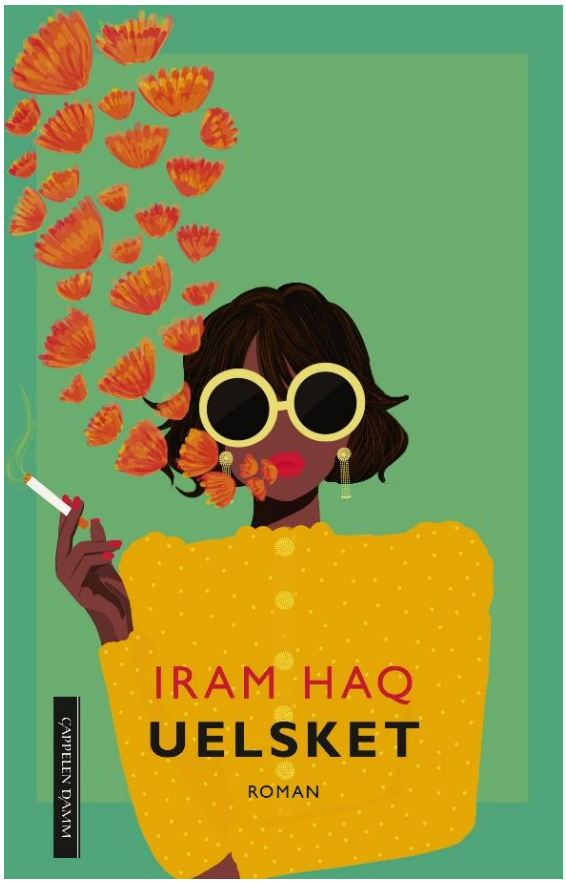

Uelsket er Iram Haqs første roman.

NÅR ALT ER AV PAPIR
utgitt 2021

Når alt er av papir består av kapitler bygd opp som skolelekser. Hvert kapittel har et tema og et fag, i tillegg til en kort innledning. Hvert avsnitt skildrer ett av hovedpersonens minner, og starter med "Jeg husker". Minnene er fra oppveksten på en gård, det midlertidige huset moren etterhvert flytter til, og huset i byen hvor den nye pappaen bor. Etter hvert flytter fortelleren også ut, drar på folkehøyskole og begynner å studere. Hovedpersonen opplever å vokse opp samtidig som gården og faren stadig forfaller.

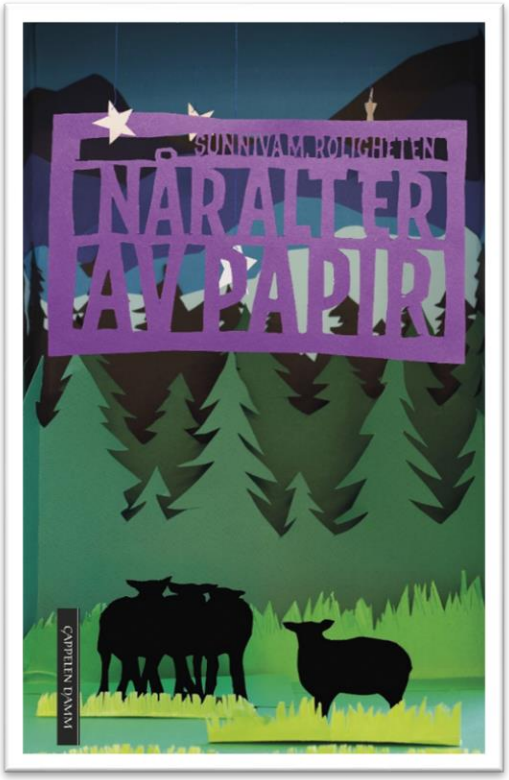

De mange minnene er både såre og fine, og handler om uvanlige julaftener, rampete sauer, skumle netter, kjedelige skoletimer, intrikate papirklipp, slemme barneskolevenner, ekle kollektiv og en slitsom lillebror. *Når alt er av papir* knyttes sammen, fra start til slutt, av en telefonsamtale med lillebroren. Han deler mange av minnene med sin søster, og blir plutselig et anker i alt kaoset.

Mitt største ønske er at folk nesten ikke trenger å lese boka, men at de sluker den. Og til sist håper jeg folk vil klippe den opp.

Sunniva M. Roligheten

SUNNIVA M. ROLIGHETEN
født 2000 i Larvik

Sunniva M. Roligheten vokste opp i Larvik. Hun jobbet i Operasjon Dagsverk fra 2018 til 2020, og er nå student. *Når alt er av papir* er hennes skjønnlitterære debut.

KJERSTI ANFINNSEN
født 1975 i Bodø

Anfinnsen ble født i Bodø, men vokste opp i Askim og Holmestrand. Sammen med sine to barn bor hun nå i Oslo og jobber som tannlege, men etter noen år kjente hun at hun trengte også andre måter å utvikle seg på. Hun har alltid skrevet, så skriving var et naturlig sted å søke til. Som barn skrev og leste hun mye, men først som voksen kom tanken på å bli forfatter.
Anfinnsens far var pilot og hun reiste mye allerede som ung, noe hun fortsatt gjør. Hun leverte reisereportasjer om Etiopia, Colombia og Sri Lanka til reisemagasinet Vagabond, Aftenposten og andre aviser. En dag gikk hun til en gateavis i Tromsø, og sa at hennes reportasjer var bedre enn de avisen publiserte. Redaktøren var enig, og hun ble avisens kulturredaktør. Deretter begynte hun på Forfatterstudiet i Tromsø. Hun har også gått på Skrivekunstakademiet i Hordaland.
I 2012 kom debutromanen *Det var grønt*. Neste roman ut var *De siste kjærtegn* i 2019. *Øyeblikk for evigheten* er foreløpig hennes siste bok.

ØYEBLIKK FOR EVIGHETEN
utgitt 2021

For den pensjonerte hjertekirurgen Birgitte Solheim går det meste i oppløsning mot slutten av livet. Det kroppslige forfallet fanger og isolerer. Selv om samlivet med kjæresten Javiér kan være krevende, er det først og fremst livsbejaende. Birgitte reflekterer kompromissløst, tidvis vittig, tidvis sårt, over livets vondeste øyeblikk og sine erfaringer med tap, sorg og savn i en verden som fremstår mer og mer fremmed for henne. *Øyeblikk for evigheten* er en øm, bitter og morsom roman om kjærligheten, døden og tilværelsens ensomhet.

NORA eller BRENN OSLO BRENN
utgitt 2019

Hvor sjalu kan man bli? Hvor ofte kan man sjekke et annet menneskes Instagramkonto? Hvor vondt skal det gjøre å ha mensen? Er Norge paradisets midtpunkt?
Johanna er svensk. Hun er sammen med Emil. Emil er dansk. Emil har en ekskjæreste, Nora, som er norsk. Nora er alt Johanna ikke er: vakker, norsk, offentlig elsket i sosiale medier. Når Johanna tilfeldigvis finner ut at Emil og Nora skal møtes igjen, innleder hun en intens undersøkelse av Nora på Instagram. Samtidig fortæres Johannas kropp innenifra - ikke bare av sjalusi, men av en gjennomtrengende, endeløs smerte i livmoren.

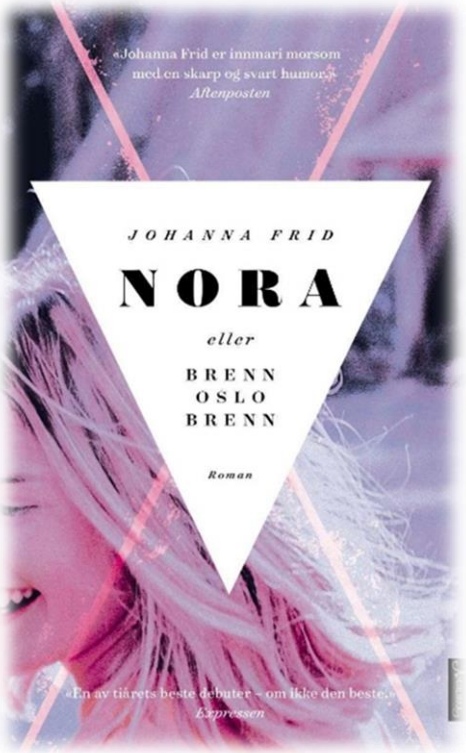

I boken blander Frid svensk, dansk og norsk og skriver om hvordan skandinaver ofte later som om de forstår hverandre selv om de ikke alltid gjør det. For Frid var det et naturlig valg å skrive de ulike språkene ettersom hun selv snakket svensk med sin ekskjæreste som står modell for karakteren Emil, og han snakket dansk med henne.

JOHANNA FRID
født 1988 i Stockholm

Johanna Frid studerte filosofi i Sverige og flyttet senere til Odense i Danmark hvor hun tok en grad innen kultur-formidling. I 2017 debuterte hun som forfatter med diktsamlingen *Familieepos* som hun skrev sammen med Gordana Spasic. Den ble nominert til Sveriges Radios lyrikkpris. *Nora eller Brenn Oslo brenn* er Frids romandebut, og den har flere selvbiografiske trekk. I 2019 fikk hun Dagens Nyheters Kulturpris for boken. Johanna Frid bor i dag i København.

SARA PABORN
født 1972 i Sölvesborg

Sara Paborns hjemsted ligger i Blekinge og på tross av at hun nå bor i Stockholm, er hjemtraktene ofte inspirasjon for ulike miljøer i hennes bøker. Hun kom til Stockholm da hun var 18 år gammel, men "jag befinner mig aldrig i Stockholm i huvudet när jag skriver".
Paborn visste tidlig at det var forfatter hun skulle bli. Som fireåring begynte hun å lage sine egne bøker, og da hun ble 16, sendte hun sitt første manus til et forlag. Resultatet ble det første av mange refusjoner. For å livnære seg jobbet hun som copywriter i reklame-bransjen. Etter en skrivestopp på syv år, tok hun pennen fatt igjen da hun hadde permisjon med sitt andre barn.
I 2009 debuterte Paborn med *Släktsfeber,* og siden den gang har hun utgitt fem andre titler. *Tistelhonning* er hennes foreløpig siste bok og den var nominert til Årets bok 2020 i Sverige.

TISTELHONNING
utgitt 2021

En vakker og tankevekkende bok om livsvalg og nyvunnen kjærlighet. Ebba Lindqvist har vært suksessfull samlivscoach, bestselgende forfatter og populær talkshowvert. Men da hun gjennomgår en offentlig skilsmisse, er det ingen som vil ha rådene hennes lenger. Desperat etter penger går hun i gang med en reportasje om lykken bak langvarige ekteskap. Hun reiser ut av byen for å intervjue Veronica Mörk, en eldre kvinne som tilsynelatende har vært gift lykkelig i over 60 år. Møtet med Veronica går ikke helt som planlagt, for den eldre kvinnen kan ikke glemme sin store kjærlighet. Samtalen åpner døren til et bortgjemt minne, til sommeren 1955 og til en ung og svimlende forelskelse.
Tistelhonning er en forførende fortelling om livsvalg og lengsler, tap og nyvunnen kjærlighet - fortalt med en herlig blanding av syrlighet og sødme.

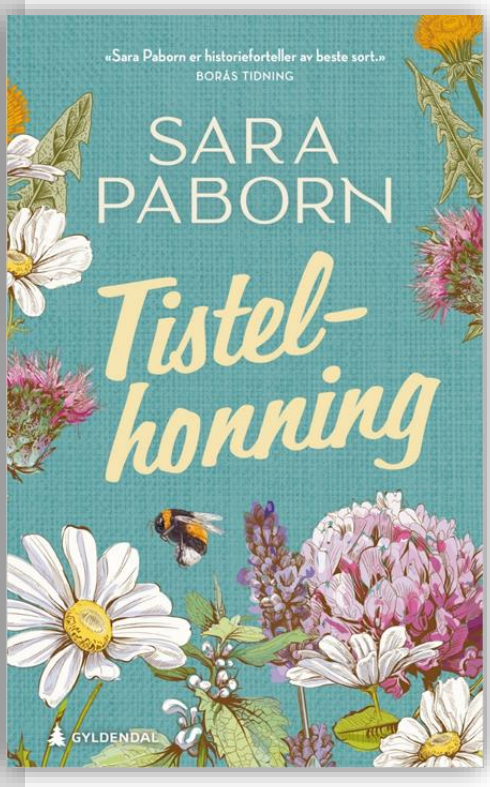

«Jeg har alltid fulgt hjertet mitt, noen ganger i mangel på bedre vitende!»

Sara Paborn til magasinet «Tara»

HESTEGUTTENE
utgitt 2019

1926: På et barnehjem i Tsjekkoslovakia trenes to unge gutter opp til å bli turnere. For å unnslippe endeløse treningsøkter og harde avstraffelser, rømmer de og finner seg arbeid på et omreisende sirkus. I det liberale Berlin begynner guttene å forstå hva de egentlig føler for hverandre samtidig som nazistene kommer til makten.
2014: Anton er nettopp ferdig med videregående. Han har fått seg jobb i Stockholms hjemmetjeneste, der en av brukerne han møter er den tause Alexander Kovac - en snart hundre år gammel mann som nekter å forlate kjøkkenet sitt. I leiligheten hans finner Anton ikke bare gamle fotografier av hester og sirkusartister, men også et brev fra Gestapo. Hva slags liv er det egentlig den gamle mannen har levd?

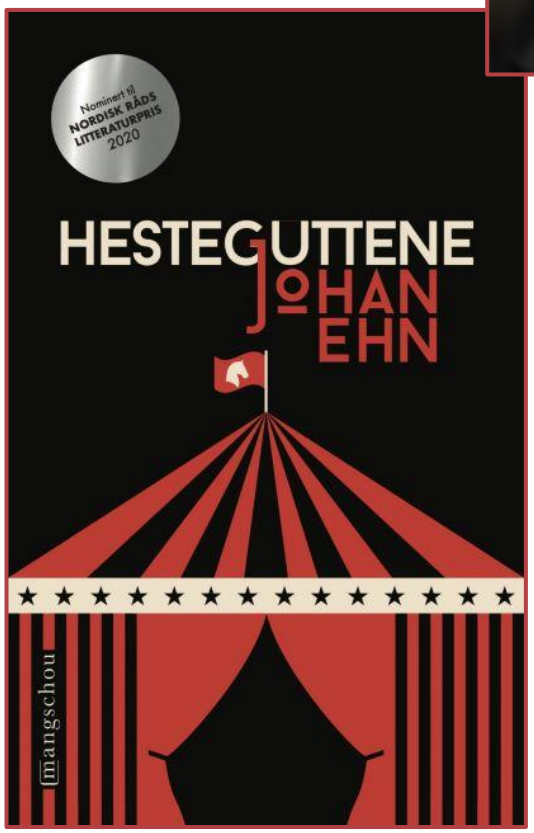

«Jag skriver om frågor som jag själv söker ett svar på…… Jag har funderat mycket över slumpen kontra livsval. Hur delaktiga vi egentligen är i det som blir våra liv.»

Johan Ehn i et intervju på selmastories.se

JOHAN EHN
født 1967 i Saltsjö-Boo

Johan Ehn var 50 år gammel da han debuterte som forfatter med ungdomsromanen *Down under* i 2017.

Hesteguttene er hans andre ungdomsroman, og her blander han historiske hendelser og fiksjon. I 2020 fikk han Nils Holgersson-plaketten for boken og samme år ble den nominert til Nordisk råds barne- og ungdomslitteraturpris.
I tillegg til å være forfatter er Ehn skuespiller og dramatiker. En detalj i den forbindelse, er at han i 2021 spilte i Postens reklamefilm *Da Harry møtte Nissen.* Den markerte at det i 2022 er 50 år siden avkriminaliseringen av homofili i Norge. Ehn er tilknyttet Teater Barbara i Stockholm hvor han skriver og spiller teater for barn.

ELIN CULLHED
født 1983 i Uppsala

Elin Cullhed bor i Uppsala hvor hun er lærer ved Skrivarakademin. Selv debuterte hun i 2016 med en roman for unge voksne, *Gudarna,* som ble hyllet av kritikere og lesere.
Cullhed ble tidlig interessert i Sylvia Plath og hennes diktning. Under en reise til York som 20-åring kjøpte hun en utgave av Plaths dagbøker, og det ble hennes livs største litterære opplevelse. Det er derfor ikke så unaturlig at hennes første bok for voksne, *Eufori*, handler nettopp om Plath. Cullhed fikk den høythengende Augustprisen i 2021 for boken.
Cullhed er gift med en forfatter og har flere små barn. Hun sier selv at hun kjenner på vanskelighetene ved å balansere rollene som mor og forfatter, og har slik sett en del til felles med Plath i *Eufori.*

EUFORI
utgitt 2021

En roman om Sylvia Plath og hennes siste leveår.
I en rasende, bølgende, uregjerlig tekst møter vi Cullheds Sylvia Plath, en av vår tids mest leste poeter: fortvilet, oppspilt, sjalu, men med store vyer. Her beskrives hennes kjærlighet til barna, lengselen etter å kunne skrive og frustrasjonen over ektemannen Ted Hughes, som setter sin egen frihet høyere enn hensynet til familien. Platths forfatterskap står i skyggen av ektemannens, men den indre monologen avslører at hun er en kunstner av uvanlig kaliber.

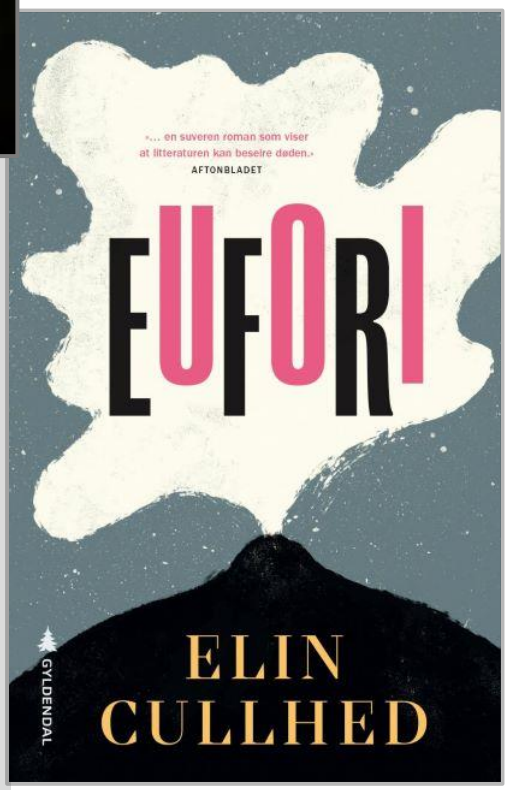

Eufori er en roman om skaperkraft, og den viser- nådeløst- hvordan vi mennesker kan være våre kjæres største inspirasjon, men også deres verste fiende. Det er en kraftfull, opprørsk og smertelig roman om balansegangen mellom det å være mor, hustru og kunstner.

SYLVIA PLATH
Den amerikanske poeten Sylvia Plath ble født i 1932 i Boston. Åtte år gammel publiserte hun sitt første dikt og hun skrev dikt og noveller det meste av livet.
Plath fikk stipend og studerte i Cambridge i England. Hun giftet seg med forfatteren Ted Hughes i 1956, og paret bodde i USA og England. Ekteskapet beskrives som turbulent. De fikk to barn og ble separert i 1962. Som voksen var Plath deprimert i lange perioder og forsøkte flere gange å ta sitt eget liv. Hun døde i selvmord i 1963.

ANSIKTSLØFT
utgitt 2021

Sami har en drøm om å bli far. Den biologiske klokken hans har tikket de siste 15 årene, av og til så høyt at det har vært vanskelig for ham å høre sine egne tanker. Men det er ikke enkelt å bli far. Det første man må gjøre, er å finne en passende kandidat til rollen som mor. Det går ofte skeis. I jakten på en mor til sine fremtidige barn, kommer Sami av og til i kontakt med en helt spesiell liga: Den perfeksjonistiske, urbane supermammaen. Og det miljøet er alt annet enn spøk. Man kan også få dem etter seg på måter man ikke ante. Samtidig får Sami uforvarende også en annen, og mulig enda farligere gjeng i hælene - den lokale MC-klubben. Og hvordan fikser man så livet når alt har gått galt? Sini, en velværeblogger med et instagram-perfekt liv, kommer med en løsning.
#humor #fatherhood #childlessness #bikers #problems #wellbeing #socialmedia #fake #facelift

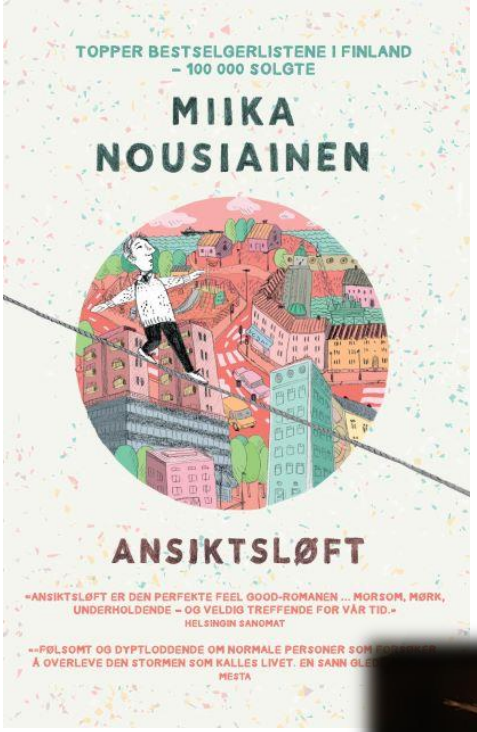

Jeg ønsker å bli gal av familieliv. Jeg vil være irrasjonell, overbeskyttende, utkjørt, en gal løvemor som får balanse i livet sitt gjennom galskapen. Bedre å ikke få sove nattestid på grunn av noen man elsker, enn på grunn av savnet etter noen å elske. Jeg vet ikke hva jeg savner, men jeg tror det er noe vanvittig stort.

Fra romanen Ansiktsløft

MIIKA NOUSIAINEN
født 1973 i Haukiputaa

Da Nousiainen var ett år gammel flyttet familien sørover fra Haukiputaa i Österbotten til Säynätsalo nær byen Jyväskylä. Ti år senere flyttet familien igjen sørover, denne gang til Heinola. I dag bor han i Helsinki med kone og to barn. Nousiainen er en av Finlands mest elskede humorister, og han skriver gjerne tragikomiske romaner om uvanlige emner som ønsket om å være svensk og å løpe langløp. Hans første roman kom i 2007 og ble filmet i 2014. I 2009 kom bok nummer to, *I långa loppet,* og for den fikk han Kalevi Jänti-prisen som tildeles unge forfattere. *Ansiktsløft* er hans siste roman til nå. Bøkene hans er oversatt til flere språk.

Nousiainen har jobbet for Finlands største kommersielle TV-kanal MTV3's nyhetsavdeling og han har skrevet manus for TV. I tillegg har han vært vertskap for Damenes og Herrenes underholdningsprogram. Han er stadig å se i ulike fjernsynsproduksjoner i hjemlandet.

KJELL WESTÖ
født 1961 i Helsinki

Kjell Westö vokste opp i en svenskspråklig familie i Helsinki, men lærte finsk når han lekte med ungene i nabolaget. Westö var flink på skolen, men på gymnaset forsvant skoleinteressen. Han drømte om å bli rockestjerne og spilte i band. Han sier at «musikk har alltid vært en del av mitt liv, og hadde jeg hatt talent, hadde jeg valgt musikken». Han er dessuten svært språkinteressert og snakker fem språk.
Etter hvert vendte Westö tilbake til skolebenken og studerte journalistikk og litteratur. Han arbeidet som journalist i Hufvudstadsbladet og i Ny Tid. I 1986 kom hans litterære debut med diktsamlingen *Tango orange*. Den ble etterfulgt av flere dikt- og novelle-samlinger. Westös internasjonale gjennombrudd kom med romanen *Drakarna över Helsingfors* i 1996.
Han ble tidlig forfatter på heltid. I 2014 ble han tildelt Nordisk råds litteraturpris for romanen *Svik 1938*, og han har hatt stor suksess med sin romanserie i fire bind fra 1900-tallets Helsingfors. Romanene ble utgitt mellom 1996 og 2009 og er tids- og miljøskildringer fra mellomkrigstidens skjebneår i finsk historie.
Kjell Westö sier selv at kjernen i forfatterskapet er en vedvarende interesse for mysteriet Mennesket og en ukuelig vilje til å finne ut hvorfor vi er som vi er og handler som vi gjør. Han vil skildre mennesker med kontrasterende livssyn og ulike livsvilkår.

TRITONUS
utgitt 2020

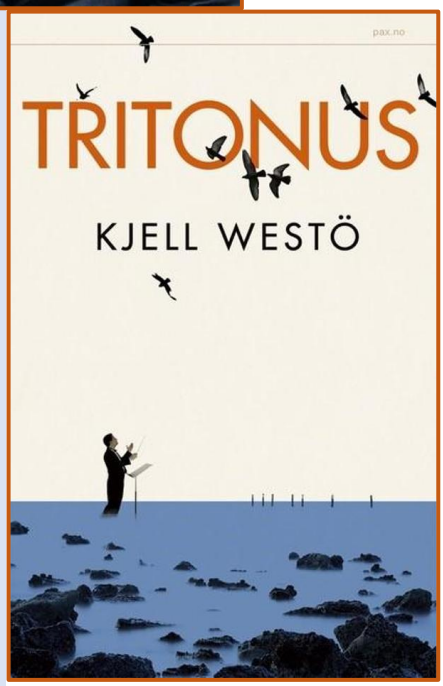

Tritonus handler om den 58 år gamle dirigenten Thomas Brander som har passert karriereklimaks og er i ferd med å miste grepet om musikken. Han klarer ikke å se for seg at livet kan være noe annet enn musikk og at det kan finnes et liv etter den. Dirigenten er en ensom mann med flyktige og motsetningsfylte forhold til sine nærmeste. Han trenger sårt et nytt ankerfeste i tilværelsen etter så vidt å ha unnsluppet et terrorangrep og blitt rystet ytterligere av en metoo-beskyldning. Brander velger å ta et skritt tilbake og slå seg ned i bygda Ravais (fiktiv) i den finske skjærgården, nær grensen til Sverige. Der får han oppført en villa som vekker oppsikt. Parallelt med Branders historie fortelles også historiene til de andre innbyggerne og naboene til Brander som han blir kjent med etter hvert, og de små historiene berører like mye som historien om dirigenten. Her får også de store samfunnspolitiske spørsmålene plass, som klassetilhørighet, rase og rasisme. Sorgen og nostalgien ligger tett oppunder overflaten gjennom hele romanen, samtidig som den er full av liv og ramsalt humor.

”För att objudna, främmande människor dyker upp i mitt huvud och börjar tala och göra saker och vill ut därifrån.”

Kjell Westö om hvorfor han skriver

STJÅLET
utgitt 2021

Ni år gamle Elsa blir vitne til at en mann dreper reinkalven hennes. Hun trues til stillhet og blir smertefullt klar over at hennes opphav vekker et glødende hat.
Trusselen mot Elsa forandrer henne for alltid, og gjennom årene bærer hun med seg en del av et reinsdyrøre som en konstant påminnelse.
Familien og slektningene kjemper for rettferdighet, men i det stille vokser en desperasjon.

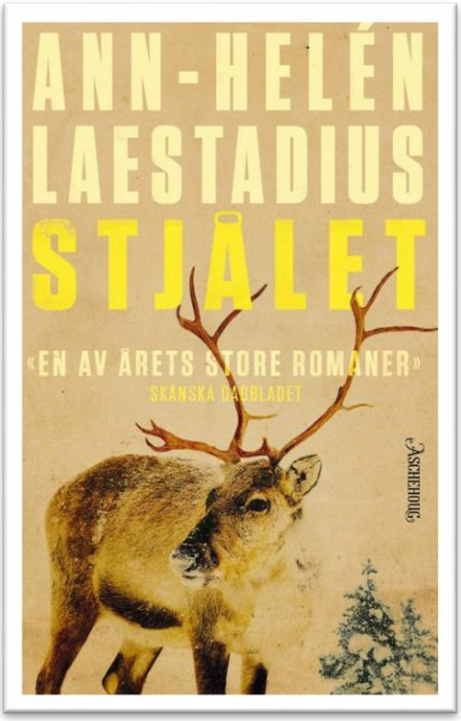

Stjålet er en varm, men samtidig sviende skildring av en glemt del av Sverige hvor mennesker blir satt opp mot hverandre. Der reinsdyr blir jaget og brutalt drept, uten at politiet etter-forsker forbrytelsene. Der spenninger mellom samer og andre beboere forgifter generasjoner.
Augustpris-vinneren Ann-Helén Laestadius' første roman for voksne er basert på virkelige hendelser.

Hele boken var veldig tung å skrive.
Å formidle alt jeg har fått høre, alle film-snuttene med dyremishandling jeg har sett.
Ann-Helén Laestadius i intervju med KK

ANN-HELÉN LAESTADIUS
født 1971 i Kiruna

Ann-Helén Laestadius har sine tornedalske og samiske røtter i Nedre Sopporo som også har svensk og finsk befolkning. Foreldrene hadde ikke rein selv, men moren vokste opp med å flytte med reinflokken mellom Sverige og Norge. Da Ann-Helén var liten dro familien ofte på hytta til besteforeldrene i Narvik like over grensen.
På skolen fortalte hun ikke at hun var same og lærte seg aldri språket for ikke å tiltrekke seg oppmerksomhet.
27 år gammel flyttet Laestadius sørover og nå bor hun i Solna utenfor Stockholm. Her jobber hun som forfatter, journalist/frilanser og foredragsholder.
Ann-Helén Laestadius vender alltid tilbake til røttene i Kiruna og Norrbotten i sine bøker. Ofte skriver hun om identitet, å tilhøre ulike kulturer og ikke minst om familien og slektens betydning.
I 2007 debuterte hun med ungdomsboka *SMS från Soppero,* og har siden skrevet flere bøker for barn og unge. For boka *Tio över ett* ble Laestadius tildelt Augustprisen for Årets svenske barne- og ungdomsbok i 2016. Hun fikk også Norrlands litteraturpris for boka.
I 2021 kom Laestadius' første roman beregnet på voksne lesere, *Stjålet.* For den fikk hun prisen Årets bok 2021 av Bonniers bokklubb, en bokpris der leserne selv stemmer fram vinneren.

NINA VON STAFFELDT
født 1964

Nina von Staffeldt vokste opp i Frederiksværk som barn av dansk-svenske foreldre. Hjemme var det mye musikk og litteratur, og hun ble snart en fast gjest på det lokale biblioteket.
Etter et sabbatsår med språkskole i Glasgow og reiselederutdannelse i Spania, studerte hun pedagogikk og germansk filologi ved Københavns universitet med studieopphold i Italia, Belgia og Nederland.
Fra 1997 har hun i flere omganger bodd, arbeidet og reist i Grønland, bl.a. som utdanningskonsulent for Selvstyret og reiseleder på ekspedisjonslignende turer rundt hele Grønland. Nå bor hun i København med sin familie. I tillegg til å være forfatter, tar hun oppdrag på Grønland som konsulent med oppgaver for EU og danske myndigheter. Hun jobber også i turistsektoren.
Nina von Staffeldt debuterte i 2016 med kriminalromanen *Frosne bevis*. For den mottok hun det Danske kriminal-akademis diplom som beste danske kriminaldebutant. Det har i alt kommet fire frittstående romaner om Sika Haslund hvor handlingen utspiller seg i dagens Grønland.
I 2021 kom *Historier fra Polarcirklen*, en illustrert novellesamling om menneske-skjebner i nåtidens Grønland.

SKIBET FRA ISFJORDEN
utgitt 2018

En voldsom brann i en nedlagt bygd utenfor Nuuk får en tragisk utgang, da Sika Haslunds gudfar, som er professor på Grønlands Universitet, brenner inne. Kort etter bryter ukjente tyver seg inn på kirkekontoret i Ilulissat og stjeler og brenner gamle bøker og protokoller. Langt fra Grønland omkommer enda en person under mystiske omstendigheter, og tilfeldigvis oppdager Sika en forbindelse mellom de tre sakene. Journalisten Thormod Gislasson kommer i sin dekning av brannen og tyveriet også på sporet av interessante sammenhenger – av et annet og mer illevarslende slag. Fra hver sin vinkel begynner de å nøste opp trådene som viser seg å rekke langt tilbake i tiden til et helt annet Grønland. Begivenhetene utvikler seg plutselig så eksplosivt, at hverken Sika eller Thormod rekker å innse omfanget i tide.

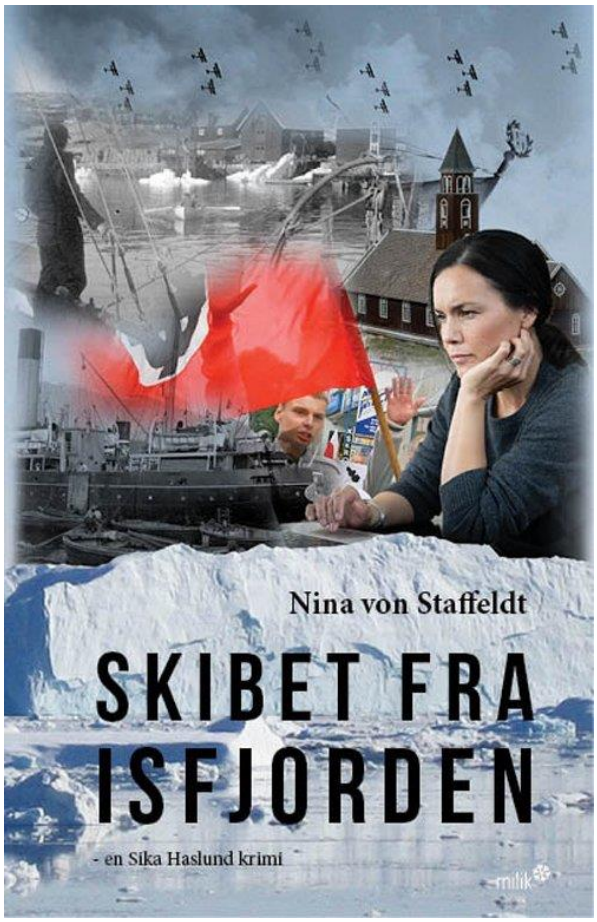

MORSMELK
utgitt 2022

En fertilitetslege som ikke har noen morsfølelse for sitt eget barn. En datter som vokser opp hos besteforeldrene og brekker seg av den sovjetiske skolemelken. Vekselvis forteller de to latviske kvinnene om et liv i Sovjetunionens skygge.
Romanen *Morsmelk* spenner over hele Latvias tid som Sovjet-republikk, og viser hvordan det autoritære styret ikke bare legger begrensninger for deres ytre utfoldelse, men spiser seg inn i selve eksistensen. Den er også en fortelling om kjærlighet mellom generasjoner, og veien mot frihet, fortalt av en av Latvias viktigste nålevende forfattere.

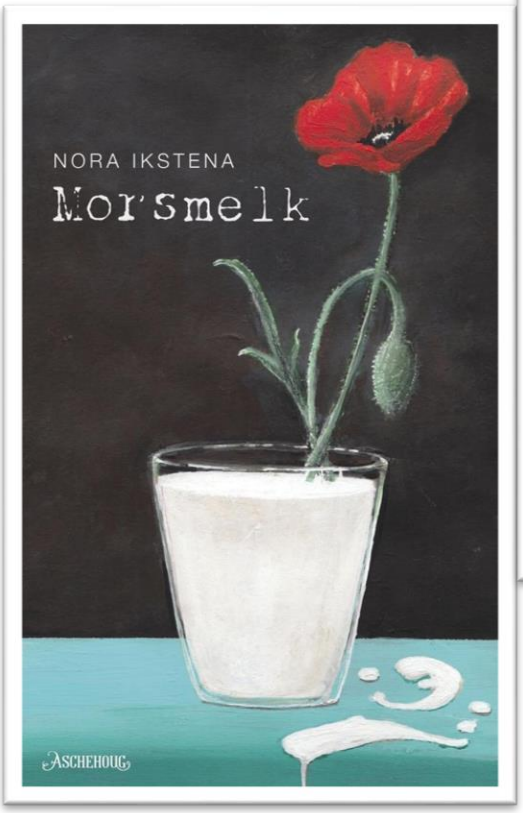

NORA IKSTENA
født 1969 i Riga

Nora Ikstena studerte filologi i Latvia og engelsk litteratur i USA. Etter flere år i New York og på Gotland i Sverige returnerte hun til Latvia. Der var hun med på å etablere det Latviske litteratursenteret i 2002.

Siden debuten i 1998 har Ikstena utgitt over 20 romaner, noveller, essays og biografier. Bøkene er oversatt til flere språk og hun har mottatt Baltisk forsamlings litteratur-pris og en rekke andre litterære priser for bøkene sine. Ikstena er dessuten tildelt Latvias høyeste sivile orden. Selv om hun er en av Latvias største nålevende forfattere, er bare to av Ikstenas romaner oversatt til norsk, *Feiringen av livet* og *Morsmelk.* Sistnevnte ble hennes internasjonale gjennombrudd. Den er oversatt til mer enn 15 språk og skal filmatiseres i en samproduksjon mellom Frankrike og Litauen. Forfatteren bor i Ikskile i Latvia.

JÜRI KOLK
født 1972 i Viljandi, Estland

Kolk studerte estisk filologi i Tartu og har dessuten en allsidig yrkeskarriere bak seg, bl.a. som lagerarbeider, logistikksjef, innkjøpssjef, eksportspesialist, journalist og baker.

I dag er Jüri Kolk forfatter og oversetter, og i Estland er han anerkjent både for sin poesi og novellekunst. Hans litteratur preges gjerne av en leken tilnærming til språket og frie assosiasjoner.
Kolk debuterte som forfatter i 2009 med en diktsamling. Han er kjent for sin bruk av ordspill og han fletter sammen fragmenter fra ulike kilder. Bøkene hans karakteriseres av uventede vendinger og nye måter å betrakte verden på. Han skildrer hverdagens verden. Novellene har gjerne en pratsom undertone. Fortelleren er vanligvis en mannlig karakter med refleksjoner som svever stadig høyere i takt med at historien utvikler seg.
Kolk har mottatt flere priser for sine bøker.

KVINNEDAGEN
utgitt 2021

«Det var motbydeleg. Det var verkeleg motbydeleg. Heile dette kvinnedag-styret var motbydeleg. Roosi såg det som ein revolusjon drukna i blomar. Kvinnedagen var smiger, ein billig gest frå ein mannssjåvinistisk ståstad, meir av ein hån enn ein fest.»

Dei femten forteljingane i novellesamlinga *Kvinnedagen* femner alt frå ein generell reiseguide for heile verda til ei pinsam kvinnedagsfeiring, ei levande peparkake og eit første møte med skulesystemet.

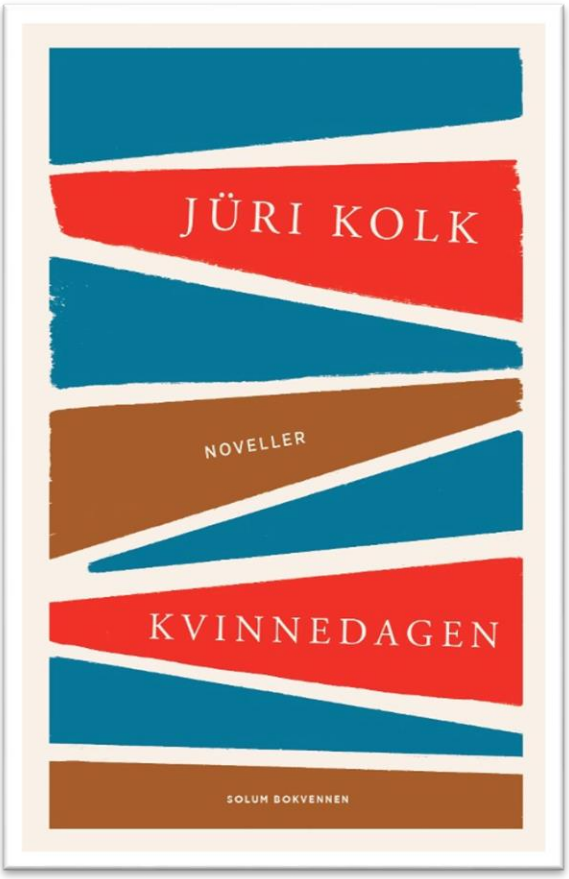

ULLA SVALHEIM
utgitt 2022

TIL TROENDE
født 1991 i Tvedestrand

Til troende er en roman om å velge troa, nei, om å få den i arv. Skulle Bie Veronika ha satt ord på hva som trakk henne til Gud, som hun var vokst opp med, men som allikevel ikke møtte henne, var det forestillinga om at han så. At han så henne, nå, overalt, alltid, og at framfor Gud kunne hun være sann.
Bie Veronika har sommerjobb som kirkegårdsarbeider og surrer hver dag rundt grava til den nylig døde klassekameraten. Mens andre sørger, lengter hun etter alvor. Og Gud. Hun leiter etter mening overalt, men blir stående i stampe i fortolkningsmyra.

Ulla Svalheim vokste opp på Gjeving i Tvedestrand. Hun er utdannet litteraturviter og har skrevet masteroppgave om den kanadiske poeten, professoren og oversetteren Anne Carson. Svalheim har også gått forfatterstudiet i Bø.
Den siste tiden har hun jobbet som litteraturkritiker i Vårt Land og som redaktør for tidsskriftet BLA – Bokvennen Litterær Avis. Nå bor hun i Drammen med sin familie. *Til troende* er Svalheims første roman.

ELSE SKRANEFJELL
født 1945 i Oslo

Skranefjell er utdannet revisor og hadde opprinnelig ingen ambisjoner om å skrive. Som 50-åring bestemte hun seg likevel for å skrive en roman når hun ble pensjonist. En gjennomgang av gamle slektsdokumenter satte henne på sporet av historier å skrive om.

I 2016 ga Skranefjell ut *Den lange reisen til St. Croix,* en roman om tipp-tipp-tippoldefaren Ferdinand August Charisius. *Ferdinands datter* er en frittstående oppfølger til den. Skranefjells neste roman har arbeids-tittelen *Den italienske duellanten* og handler om en annen mannlig slektning, Mathias Zoëga. Han var italiensk adelsmann og levde på 1500-tallet.

FERDINANDS DATTER
utgitt 2021

Året er 1791, og stedet er Arendal. Her bor familien Charisius. Mor Elisabeth dør, og tilbake står far Ferdinand og de syv barna. Sorgen er stor, og livet blir forandret for dem alle.

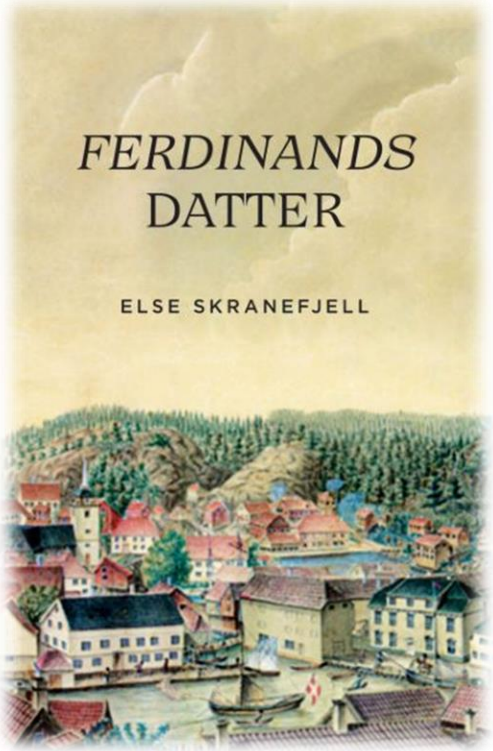

På sine eldre dager begynner datteren, Georgine Christiane, å skrive ned hva som egentlig skjedde med familien etter morens død. Det blir en nostalgisk og tilbakeskuende reise for å forsøke å forstå hvordan det var og hvorfor det ble slik. Vi følger barnas oppvekst i et skarpt inndelt klassesamfunn, der familien Charisius tilhører borgerskapet, og der kvinnens oppgave er å være hustru og mor innen datidens stramme konvensjoner. De tre døtrene Anna Sophie, Ferdinanda Augusta og Georgine Christiane får store barneflokker. Men barnedødeligheten er høy, og det er mange smittsomme sykdommer som gjør liten forskjell på fattig og rik. Spesielt vanskelig blir tilværelsen da Norge rammes av den engelske kornblokaden under Napoleonskrigen. Vi følger døtrenes liv med et høydepunkt for Grunnloven i 1814.

Den lange reisen til St. Croix er en roman i to bind om Skranefjells tipp-tipp-tippoldefar Ferdinand August Charisius (1738–1806). Han arbeidet hos generalguvernøren på den dansk-norske slaveøya St. Croix i Karibia og giftet seg med den fargede Elisabeth. Etter 16 år flyttet familien til Fredrikstad, og ti år senere til Arendal.
Ferdinands datter er en frittstående oppfølger. Romanens hovedperson er Georgine Christiane Charisius (1782–1860), datter av Elisabeth og Ferdinand og Skranefjells tipp-tippoldemor. Hun levde mesteparten av sitt liv i Arendal. *Ferdinands datter* er en roman, men forfatterens utgangspunkt er historiske fakta. Persongalleriet i Charisius-familien er virkelige personer, mens andre er oppdiktet. Boken har en oversikt over hva som er fiksjon og hva som kan dokumenteres.

Kilder:
Thorkild Hansen: forfatterweb.dk, snl.no
Rakel Haslund-Gjerrild: forfatterweb.dk
Leonora Christina Skov: wikipedia, litteratursiden.dk.
Stine Pilgaard: femina.dk
Jesper Wung-Sung: wikipedia, forfatterweb.dk, danskeakademi.dk
Sigríður Hagalín Björnsdóttir: islit.is, wikipedia
Cecilie Enger: snl.no
Inghill Johansen: wikipedia
Iram Haq: «Torp» på NRK 2017, wikipedia. Sitatet er fra intervju i «Torp» på NRK.
Sunniva M. Roligheten: boktips.no
Kjersti Anfinnsen: Bok og bibliotek
Johanna Frid: Aschehoug forlag, wikipedia
Sara Paborn: Alex Författarlexikon
Johan Ehn: författarcentrum.se
Elin Cullhed: selmastories.se, litteraturhuset.no
Miika Nousiainen: wikipedia.fi, vigmostadbjorke.no
Kjell Westö: kjellwesto.com, snl.no, forfatterweb.dk
Ann-Helén Laestadius: KK, snl.no
Nina von Staffeldt: forfatterweb.dk
Nora Ikstena: Göteborgsposten, latvianliterature.lv
Jüri Kolk: bokklubben.no, Estonian Writers' Online Dictionary
Ulla Svalheim: Ypsilonsamtaler, leffeslab.com
Else Skranefjell: Forlagshuset Publica

Bilder:
Forside: nightbuddiesadventures
Rakel Haslund-Gjerrild: Sofie Amalie Klougart norden.org
Leonora Christina Skov: Politikens forlag
Stine Pilgaard: Alexander Banck Petersen
Jesper Wung-Sung: Jacob Jensen
Sigríður Hagalín Björnsdóttir: Damdamdidilolo (wikimedia commons)
Cecilie Enger: Julie Pike. Bildet av Hanna Brummenæs og Bertha Thorkildsen: Haugalandmuseet
Inghill Johansen: Gyldendal Norsk Forlag
Iram Haq: Anna-Julia Granberg/Blunderbuss
Sunniva M. Roligheten: Anna-Julia Granberg/Blunderbuss
Kjersti Anfinnsen: Marius Fiskum
Johanna Frid: Jennifer Sameland
Sara Paborn: Henrik Folkesson
Johan Ehn: Ola Kjelbye norden.org
Elin Cullhed: Sofia Runarsdotter
Miika Nousiainen: Anneli Salo
Kjell Westö: Marica Rosengård
Ann-Helén Laestadius: Vogler
Nina von Staffeldt: Jørgen Chemnitz
Nora Ikstena: Jan Kløvstad
Jüri Kolk: Metsavend
Ulla Svalheim: Gyldendal Norsk Forlag
Else Skranefjell: Forlagshuset Publica